

Styrelsens verksamhetsberättelse för år 2023

Under början av 2023 blev covid 19-pandemin äntligen hanterbar utan restriktioner i Sverige. För första gången på tre år kunde vi ha fysiskt årsmöte och idébyttardag och styrelsen har haft möten i olika kollektivhus. Alla hus har kunnat återgå till gemensamma middagar och andra aktiviteter i normal omfattning.

Intresset för bogemenskap är fortsatt stor från såväl allmänheten som media, bostadsaktörer och politiker. Flera positiva artiklar och andra mediainslag har publicerats om boendegemenskap och föreningen är efterfrågad i utvecklingsprojekt.

Tyvärr har de höga nybyggnadshyrorna gjort att det ändå varit svårt att i vissa fall hitta tillräckligt många som är beredda att flytta in i nybyggda kollektivhus och två av våra startargrupper har lagt ner sin verksamhet utan att ha kunnat förverkliga sina drömmar om nya bogemenskaper.

Årsmötet 2022

Årsmötet hölls den 12 mars i kollektivhuset Sjöfarten i Stockholm. 37 personer från 21 olika föreningar deltog.

Styrelsen och revisorer

Styrelsen har under året bestått av följande personer, med ansvarsområden:

Namn	Kollektivhus, ort	Ansvar
Ulrika Egerö	Dunderbacken, Stockholm	Ordf, medlems/kontaktlista facebook, utskick till medlemmarna, studiebesök, mentorskap
Mats Holmström	Sjöfarten, Stockholm	Vice ordf., svara på mejl, bokförsäljning, mentorskap
Rolf Ericson	Kupan, Stockholm	Kassör, budgetuppföljning, lista över medlemsbetalningar & stödmedlemmar, mentorskap
Ann Mari Engel	Tullstugan, Stockholm	Öppet hus, facebook-grupperna, mentorskap
Eva Mertel Högberg	Stolplyckan, Linköping	Mentorskap
Linnea Wesslund	Tunnan, Borås	Mentorskap
Johanna Blomberg	Hambo, Hammenhög	Suppleant

Kerstin Kärnekull har varit adjungerad till styrelsen som redaktör för Bo Tillsammans, ansvar för hemsidan, kontakt med blivande startargrupper och för internationella frågor.

Styrelsen har haft följande sammanträden: 22 januari digitalt, 9 februari digitalt, 4 april digitalt, 11 juni i Rudbeckia, Uppsala, 31 augusti digitalt, 22 oktober i Stolplyckan, Linköping, 14 december digitalt.

Några beslut har tagits per e-post, men protokollförts på kommande styrelsemöte. Styrelseprotokollen finns tillgängliga på hemsidan. Under hela året har styrelsen också fört diskussioner per e-post.

Revisorer under året har varit Birgitta Nordström, Sockenstugan, och William Hellström, Sjöfarten.

Medlemmar, stödmedlemmar

Vid slutet av 2022 hade Kollektivhus Nu 67 registrerade medlemmar, tre färre än året innan. Av dessa är 49 befintliga kollektivhus och 18 intresseföreningar för bogemenskap (inklusive startargrupper). Ett befintligt kollektivhus som inte betalat medlemsavgift på flera år trots flera påminnelser har strukits som medlem, och två startargrupper har lagt ner sin verksamhet.

För ytterligare tre nya kollektivhus, två i Göteborg och ett i Malmö, finns markanvisningar och planering eller byggande för dessa pågår.

För samtliga föreningar har styrelsen inom sig utsett mentorer som då och då kontaktat sina föreningar. Förutom att två av årets styrelsemöten förlagts till olika kollektivhus har enskilda styrelsemedlemmar besökt bogemenskaper på olika håll i landet. En lista med alla bogemenskaper och intresseföreningar uppdateras kontinuerligt.

Föreningen hade vid årets slut ca 100 registrerade individuella stödmedlemmar, även om de inte alla betalar stödmedlemsavgift varje år. De får mejl-utskicken av Bo tillsammans.

Resursbas till stöd för nya och gamla kollektivhus

En idébyttardag kunde glädjande nog ordnas för först gången på tre år. Ungefär 20 personer deltog och utbytte idéer och erfarenheter om allt möjligt. Dessutom ordnades ett digitalt erfarenhetsutbyte under hösten, om hanteringen av höjda el- och matkostnader i kollektivhusen. Ungefär 30 personer från 12 olika kollektivhus deltog då.

Kollektivhus NU får ofta frågor från medlemsföreningarna om juridiska, ekonomiska och andra spörsmål som kräver specialkompetens att besvara. Normalt försöker styrelsen besvara dessa frågor. Om de inte kan svara hänvisar de till någon som har den efterfrågade kompetensen.

På årsmötet fick styrelsen i uppdrag att utreda möjligheten att stötta medlemsföreningarna med professionellt juridiskt stöd. Styrelsen har börjat med att göra en kartläggning av vilken typ av juridiskt stöd som föreningarna behöver.

På årsmötet bildades också en arbetsgrupp för att ta fram en grundläggande idé för lokala grupper hemsideshantering som föreningen kan presentera för nya grupper som uppstår och sedan på sikt skulle kunna anammas av äldre grupper. Arbetsgruppens arbete har inte påbörjats under 2022. Samtidigt har styrelsen börjat utreda om vi kan använda ett enklare verktyg för Kollektivhus Nu:s hemsida. Det skulle innebära att fler, utan särskild kunskap, skulle kunna bidra till hemsidan. Det är lämpligt att samordna dessa projekt, som får slutföras under 2023.

Hemsida och Facebook

Hemsidan är föreningens viktigaste ansikte utåt. Att den är viktig framgår av alla de förfrågningar föreningen får om studiebesök och om information. Många använder sidan för att fråga hur man får bostad i bogemenskap. Journalister och studenter använder den för bakgrunds- och kontaktinformation. Under året har Kerstin Kärnekull varit webbredaktör, med Rolf Ericson som medhjälpare, men hela styrelsen kan i princip göra ändringar på hemsidan om det behövs.

Föreningens sida på facebook har upprätthållit sin aktivitet 2022. Den har ca 1900 följare och nya kommer varje månad. Ofta delar styrelsen via sidan spännande nyheter som också lagts upp på hemsidan. Föreningen har även en facebookgrupp för erfarenhetsutbyte och diskussioner mellan kollektivhus, startargrupper och andra intresserade som heter Kollektivhusforum. Den gruppen har nu 1300 medlemmar, en ökning med 20 % från 2021. Inlägg där under året har handlat om tips på intressanta webinarium och tidningsartiklar, matekonomi, organisationsformer, plattformar för hemsidor, användbara appar, kokbokstips, m.m. Många startargrupper sprider också kännedom om sin verksamhet via gruppen.

Dessutom finns en facebook sida som heter ”Vi som vill bo kollektivt när vi är gamla” som startats av en startargrupp. Den har ca 6900 medlemmar.

Kontakt med media, publicitet

Styrelsen har en lista över journalister med intresse för bostadsfrågor. Den fylls på kontinuerligt. Den har bl.a. använts för att sända ut *Bo tillsammans*.

Under året har det varit många positiva artiklar och andra medieinslag om bogemenskap. Bland annat har tidningen HSB Hemma skrivit om kollektivboende i allmänhet, och tidningen Borätt om kollektivhuset Ängsviksgården på Värmdö. Ett nederländskt TV-team gjorde ett inslag om kollektivhuset Dunderbacken i ett program om bostadsförsörjning som sändes på nederländsk TV.

Bo tillsammans

Nyhetsbladet *Bo tillsammans* har under året haft Kerstin Kärnekull som stående redaktör, med Anna Jalakas som medredaktör. Nyhetsbladet har kommit ut med fyra nummer. Ann Norrby har skött layout. Bladet har sänts ut till medlemsföreningar, stödmedlemmar, prenumeranterna samt journalister. Medlemsföreningarna uppmanas att sprida bladet till sina medlemmar.

På webbplatsen kan man prenumerera på nyhetsbladet, vilket hörsammats av närmare 900 personer. Även stödmedlemmar får nyhetsbladet.

Öppet hus

Öppet hus ordnades i några bogemenskaper under året, framförallt i september-oktober, med många intresserade besökare. Styrelsen har upplyst medlemsföreningarna om att föreningen enkelt kan informera om utåtriktade aktiviteter i de olika husen på hemsidan och facebook närhelst de ordnas under året.

Studiecirkel och kurser

I september annonserades en inbjudan till studiecirkel på föreningens hemsida och i medlemsbladet ”Bo tillsammans”. Inbjudan vände sig denna gång till boende i Stockholmstrakten eftersom cirkelarna skulle genomföras fysiskt. Några kollektivhus i Stockholm fångade också upp intresserade bland besökare på sina Öppet hus-arrangemang och skickade ut informa-

tionen till externa medlemmar. 32 intresserade personer anmälde intresse. Två cirklar genomfördes, med 6 deltagare i varje. Förutom cirkelträffarna besökte grupperna också fyra olika kollektivhus. Studieledare var Anita Persson, Margareta Edling och Tomas Backström från kollektivhuset Färdknäppen.

Föreningen hoppas kunna genomföra flera studiecirklar och då även digitala sådana för att nå deltagare i hela landet.

Även några medlemsföreningar har under året ordnat studiecirklar med boken Gemenskap och samarbete som kurslitteratur.

Seminarier och möten om kollektivhus

I november ordnade föreningen ett webinarium på temat kollektivhus och hållbarhet med anledning av att resultaten från ett forskningsprojekt i Göteborg på temat presenterats i en bok. Alla medförfattarna medverkade och ett 40-tal personer deltog.

Sveafastigheter, som byggt och förvaltar det nya kollektivhuset Rudbeckia i Uppsala, ordnade i maj ett seminarium i Rudbeckia. Arkitektfirman som ritat huset och kommunstyrelsens ordförande medverkade bland annat.

Påverkan på beslutsfattare

Styrelsen skrev i augusti ett remissvar på den statliga utredningen En social bostadsförsörjning. Föreningen för byggemenskaper skickade ett remissvar som i stor utsträckning var likalydande med vårt.

Styrelsen har försökt uppvakta Sveriges Kommuner och Regioner om behovet av kommunal borgen för byggemenskaper men inte fått kontakt med organisationen.

Samarbete kring idéburen bostadssektor/socialt byggande

Nätverket kring ”Socialt byggande” som bildades 2021 har fortsatt att träffas. Kollektivhus Nu, Föreningen för byggemenskaper, Hela Sverige ska leva och Ekobyarnas riksorganisation ingår. Föreningen för byggemenskaper har fått medel för att iståndsätta en dataportal för bygg- och bogemenskaper som styrelsen har lämnat synpunkter och bidrag till.

Ett nordiskt nätverk för bygg- och bogemenskaper har bildats under 2022. Nätverket har sökt och fått offentliga medel för två träffar under 2023. Kerstin Kärnekull och Ulrika Egerö representerar Kollektivhus Nu i nätverket.

Förmedling av lägenheter i kollektivhus

Styrelsen har en facebookgrupp för att söka, sälja eller informera om lediga lägenheter i kollektivhus. Den har nu närmare 4700 medlemmar, en ökning med 20 % sedan 2021, och många annonser har lagts in där under året. Man kan också annonsera lediga lägenheter på Kollektivhus NU:s hemsida.

Framställning och försäljning av publikationer

Försäljningen av föreningens bok ”Gemenskap och samarbete – i kollektivhus och bogemenskap” har inte gått som förväntat under 2022, kanske på grund av att föreningen inte har så många startargrupper som står inför inflyttning som tidigare år.

Inga beställningar av boken från Stockholmskonferensen 2010, *Living together*, har kommit under året. Den finns för nedladdning på hemsidan.

Föreningens typprogram för kollektivhus har under året översatts till engelska.

Deltagande i konferenser, studiebesök m.m.

Många kollektivhus och bogemenskaper har under året tagit emot forskare, politiker, föreningar och andra aktörer från såväl Sverige som andra länder.

Forskning och utvecklingsprojekt om kollektivt boende

Föreningen har fortsatt att samla forskningsrapporter och uppsatser om kollektivt boende. Dessa har arkiverats elektroniskt och ofta omnämnts i *Bo tillsammans* och lagts ut på hemsidan.

Kollektivhus NU lämnade före jul in en stor ansökan om stöd till ett mobiliseringsprojekt, "Bogemenskaper tillsammans med äldre", i samarbete med Coompanion Östergötland. Arvsfonden håller just nu på att bereda ansökan. Kollektivhus NU har fått positiva besked om samverkan med bland annat Linköpings kommun och Boverket. Beslut kommer tidigast i april.

Kollektivhus Nu deltar i ett europeiskt forskningsprojekt med titeln "Co-Hope, Bogemenskaper och pandemitider" som förutom att studera hur olika bogemenskaper hanterade pandemin också ska titta på bogemenskaper i förhållande till mänskliga rättigheter, hur välfungerande bogemenskaper utformas samt policys gällande aspekterna rimliga boendekostnader, integration och hälsa. Inom Sverige leds projektet av forskare från Lunds universitet.

Ingela Blomberg och Kerstin Kärnekull har fått anslag från ARQ för projektet "Brukar driven boendeutveckling". Erfarenheter från utvecklingen av community-led housing och ett antal genomförda kollektivhusprojekt i Danmark, Nederländerna och Österrike ska sammanställas som kunskapskälla för utvecklingen i Sverige. Projektet beräknas avslutas hösten 2023.

I det Formasstödda projektet "Möjligheter och hinder för hållbarhet i alternativt boende" undersöker forskarna hur alternativa boendeformer, i bred bemärkelse, kan bidra till att uppfylla ambitiösa hållbarhetsmål och vilka hinder och möjligheter som finns. Projektet leds av Lunds tekniska högskola i samverkan med KTH och Uppsala universitet. Projektet bygger på en analys och jämförelse av idéer och praktiker i Sverige och Danmark – länder där alternativa boendeformer har varit relativt framgångsrika – med ett särskilt empiriskt fokus på Sverige. I ett första steg görs en bred kartläggning av alternativa boendeformer i Sverige, bland annat med stöd av Kollektivhus NUs listor.

En "Kunskapsgrupp för alternativa boendeformer" har skapats vid Chalmers för att stötta forskningsprojektet med kunskap från näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor om hur man skulle kunna utveckla alternativa boendeformer för en svensk bostadsmarknad.

2021 gav Vinnova ett stort anslag på 5 miljoner kronor till Föreningen för Byggemenskaper för "Projektet BYGATAN – brukarstyrd gestaltning och implementering av resilienta livsmiljöer på landsbygderna" tillsammans med tre ekobyar. Projektet kommer att bidra till att utveckla mötesplatsen Socialt Byggande och internetportalen Bygg&Boihop samt ett nationellt forskarnätverk kring sociala bo- och byggrörelser i Sverige. Projektet pågår i två år.

I projektet "Bostadsinnovationer underifrån" med finansiering från Vinnova ska tidigare forsknings- och innovationsprojekt med deras rikedom av samlad kunskap kring gemensamt byggande och boende tas till vara. Syfte är att konkret skapa bygg- och bostadsgemenskaper för och med för ekonomiskt svaga grupper. Projektet leds av Gothenburg Research Institute vid Göteborgs universitet, tillsammans med en rad aktörer, bland annat Föreningen för Bygggemenskaper och Söderhamns kommun. Projektet har fått särskilt stöd för att undersöka hur idéburen och gemensam bostadsförsörjning kan växa.

Så kallad "collaborative housing", eller fritt översatt "boendegemenskaper", är ett samlingsbegrepp för olika typer av initiativ baserade på självorganisering och kollektiva lösningar, som till exempel kooperativa boendeformer, bygggemenskaper och co-housing. I augusti 2022 startade forskningsprojekt "Hur kan förutsättningarna för socialt hållbara boendegemenskaper förbättras?" Forum för Bostadsforskning i Stockholm har fått anslag från Formas för projektet. Den 17 april planeras ett seminarium för att delge de första resultaten i projektet och ge tillfälle för diskussion. Projektet kommer att avslutas under 2024.

Föreningens ekonomi

Årets resultat blev betydligt bättre än det budgeterade underskottet. Växjö Bogemenskap lades ner under året, och vi fick hälften av deras kvarvarande kassa, 13 861 kr, som gåva. Den, tillsammans med lägre kostnader än budgeterat för årsmötet, trycksaker och Bo Tillsammans, uppvägde att vi sålde betydligt färre böcker än budgeterat. Föreningens överskott blev 17 746:27, och ekonomin som helhet framgår av resultat- och balansräkningar. Där finns också styrelsens budgetförslag för 2024.

Uppfyllelse av verksamhetsplanen

Av tidsbrist har det varit svårt för styrelsen att uppfylla alla punkter i verksamhetsplanen. Till exempel

- har kontakterna med politiker och andra beslutsfattare inte varit så intensiva som vi önskat
- har en beskrivning för olika processer för att få till nya kollektivhus inte tagits fram.
- har fakta som visar på den samhällsekonomiska vinsten med kollektivhus inte sammanställts
- har uppgifter om renoveringsprocesser i kollektivhus inte sammanställts.

Slutord

Styrelsen har under året haft gott samarbete med stimulerande diskussioner och aktivt deltagande i mötena och har haft givande besök i kollektivhus i olika kollektivhus. Föreningen har genom bland annat medier, statliga utredningar, digitala kanaler, och utvecklingsprojekt haft en viktig roll i att sprida kollektivhusidéen. Mycket återstår dock att göra för att påverka beslutsfattare mot större valfrihet på bostadsmarknaden.

Kollektivhus Nu

Resultat- och balansräkning samt förslag till budget 2023-02-01

	2021	2022	2022	2022	2023
Intäkter (tusental kronor)	Resultat	Resultat	Budget	Budget- avvikelse	Budgetförslag
Försäljning av böcker	14	2	14	-12	2
Ersättning för porto	3		3	-3	
Medlemsavgifter	27	30	28	2	30
Stödmedlemsavgifter	1	1	2	-1	2
Övriga ersättningar och intäkter		14		14	
Summa intäkter	45	47	47	0	34
Kostnader					
Kostnader för årsmöte	7	4	8	4	8
Kostnader för styrelsen	6	6	7	1	7
Trycksaker, marknadsföring	8		5	5	5
Porto, frakt	4		3	3	
Hemsidan			1	1	1
Bo Tillsammans	10	10	15	5	15
Konf Studiebesök					
Seminarium	7	7	8	1	8
Adm o övriga kostnader	3	3	4	1	4
Summa kostnader	45	30	51	21	48
Resultat	0	17	-4	21	-14
Balansräkning (kronor)	2021-12-31	2022-12-31			
Omsättningstillgångar					
Fordran på sålda böcker	239				
PlusGiro	83 917	100 753			
Summa tillgångar	84 156	100 753			
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	82 801	82 906			
Årets resultat	105	17 746			
Summa Eget kapital	82 906	100 653			
Kortfristiga skulder					
Förutbetalda medlemsavgifter	1 250	100			
Summa Eget kapital och skulder	84 156	100 753			

Revisionsberättelse för Kollektivhus Nu 2022

Undertecknande revisorer, utsedda av årsmötet 2022 i Kollektivhus Nu, får avge följande revisionsberättelse över styrelsens förvaltning år 2022.

Vi har granskat räkenskaperna för räkenskapsåret, styrelseprotokoll och årsredovisning.

Revisionen har inte gett anledning till någon anmärkning.

Vi tillstyrker

- att resultat och balansräkning fastställs och
- att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för berört räkenskapsår.

Stockholm den 9:e februari 2023

Birgitta Nordström

William Hellström